

Symboolwetgeving in ondernemingsrecht

Nieuw recht voor ondernemingsraad om te spreken in aandeelhoudersvergadering voegt weinig toe

Niko Christopoulos

Als uitvloeisel van in het coalitieakkoord gemaakte afspraken is begin dit jaar een wetsvoorstel ingediend waarmee de regering wil bewerkstelligen dat de belangen van werknemers beter worden behartigd door aandeelhouders. Het is echter de vraag of het wetsvoorstel zal bijdragen aan het realiseren van dit doel.

Het voorstel geeft aan de ondernemingsraad (or) van elke Nederlandse nv het recht om zijn standpunt kenbaar te maken voorafgaand aan en in de aandeelhoudersvergadering. Dit ten aanzien van bepaalde belangrijke bestuursbesluiten, besluiten tot benoeming, schorsing en ontslag van bestuurders en commissarissen en besluiten omtrent vaststelling van het bezoldigingsbeleid.

Er wordt echter geen sanctie ge-

koppeld aan het negeren van het standpunt van de or door de aandeelhouders. Daarmee lijkt het voorstel niet meer dan een wassen neus. Daarbij komt dat een or normaliter zijn rechten (overleg, advies en instemming) in principe slechts kan doen gelden op het niveau waarop de werknemers en de ondernemingsraad zich in de groep bevinden, en dus niet op het hoogste groepsniveau.

Bijzondere bijkomstigheid van het wetsvoorstel is dat de Nederlandse or van internationale concerns straks wél inspraak krijgt, bijvoorbeeld over het bezoldigingsbeleid op het hoogste niveau, mits de meerderheid van de werknemers in Nederland werkzaam is. Als slechts een minderheid in Nederland werkzaam is, gelden de rechten alleen op het niveau van de relevante Nederlandse groepsvennootschappen.

Los van de vraag of het wenselijk is dat de or zich met het algemeen

bezoldigingsbeleid van een internationale groep bezighoudt, kan men zich afvragen wat dit toevoegt aan het reeds bestaande recht van de or om (ongevraagd) een standpunt over het voorgenomen beloningsbeleid te formuleren en onder de aandacht van de aandeel-

Tijdgeest Ava terugfluiten

Voorstel om ondernemingsraad **spreekrecht** te geven in aandeelhoudersvergadering over besluiten omtrent **bestuurders en beloning** past in tijdgeest om aandeelhouder terug te fluiten. Het is echter **symboolwetgeving**, want or heeft nu al het recht om ongevraagd standpunt over het voorgenomen beloningsbeleid te formuleren en onder de aandacht van de ava te brengen

houdersvergadering te brengen.

Op andere punten is het voorstel innerlijk tegenstrijdig. Or's zullen volgens de toelichting bij het wetsvoorstel geen spreekrecht krijgen over de benoeming, schorsing en ontslag van bestuurders van structuurvennootschappen, omdat deze niet door de aandeelhouders worden benoemd en ontslagen. De redenering is blijkbaar dat als commissarissen bestuurders benoemen het standpunt van de or niet moet worden meegewogen. Dat aandeelhouders hun eigen belangen mogen behartigen en commissarissen verplicht zijn de belangen van alle bij de onderneming betrokken partijen mee te wegen, kan hiervoor niet afdoende rechtvaardiging zijn.

Integendeel, juist als alle belangen moeten worden afgewogen, zou men verwachten dat de or in staat wordt gesteld om zijn standpunt kenbaar te maken. Daarnaast heeft de or reeds een wette-

lijk adviesrecht bij benoeming en ontslag van bestuurders.

Het wetsvoorstel lijkt dan ook vooral te zijn ingegeven door de huidige tijdgeest waarin aandeelhouders moeten worden teruggefloten. De Nederlandse or heeft reeds een — zeker naar internationale maatstaven — uitgebreid wettelijk instrumentarium tot zijn beschikking.

De vraag rijst of een regeling als deze (zonder sancties) niet beter geheel achterwege kan worden gelaten. Het zou immers zonde zijn als we met dergelijke symboolwetgeving buitenlandse investeerders, die toch al regelmatig geconfronteerd worden met diverse typisch Nederlandse eigenaardigheden zoals het structuurregime, nog verder afschrikken.

Niko Christopoulos is advocaat op de sectie Corporate Finance van CMS Derks Star Busmann te Amsterdam.